

Vaapunteko-ohje

- 1 Vaapunteko aloitetaan piirtämällä vaapun sivuprofiili sopivan kokoiselle balsapalikalle. Vaappu muotoillaan terävällä vuolu-puukolla tai matto/lasinleikkausveitsellä.
- 2 Runko viimeistellään hiomapaperilla. Vaapusta pitää tulla täysin symmetrinen.
- 3 Kun runko on valmis, se lakataan ensimmäisen kerran.
Jos runko lakataan kastamalla, siihen tökätään pätkä metallilankaa josta runko on hyvä laittaa kuivumaan.
- 4 Lakan kuivuttua aihion vatsapuolelle sahataan lankaura rautasahan terällä. Ura saa ulottua noin puoliväliin aihion paksuuden mukaan. Uran täytyy osua tarkalleen vaapun keskilinjalle.
- 5 Runkolangan paksuus riippuu vaapun koosta (haponkestävä MIG-hitsauslanka ϕ 0.6 - 0.8).
Se taivutellaan pyöreäkärkisten pihtien avulla aloittamalla nokka- tai perälenkistä. Langan päitä jätetään reilusti vaapun sisään. Erityisesti nokkalenkistä on hyvä tehdä sen verran ulkoneva, että siitä voi säätää vaapun uintia.
- 6 Runkolanka asetetaan vatsapuolen uraan. Lankaa voi joutua taivuttelemaan, jotta se asettuu hyvin uraan. Jos vaappua halutaan painottaa se tehdään samaan aikaan runkolangan asettamisen kanssa. Painon paikka on vaapun pääpuolessa. Ellei paino mahdu uraan, uraa voi laajentaa vaikka kaksinkerroin taitellulla hiekkapaperilla.
- 7 Kun runkolanka ja mahdollinen paino ovat paikoillaan, täytetään ura liimalla ja puuviiluilla. Liiman kuivuttua vatsassa törröttävät puuviilut poistetaan puukolla ja hiomapaperilla.
- 8 Vaappu lakataan 3-4 kertaa. Nyt viehe on valmis maalattavaksi.
- 9 Vaaput on hyvä pohjamaalata valkoisella, jotta muut värit tulisivat kirkkaammin esille. Pintamaalaus tapahtuu vaapun tekijän oman mielikuvituksen mukaan.

- 10 Maalauksen ja maalien kuivumisen jälkeen vaappu lakataan jälleen. Vaihe on eräs vaapunteon vaikeimmista, sillä kastaminen liian ohueen, paksuun tai muuten sopimattomaan lakkaan voi sekoittaa väreit tai maali voi alkaa kuplia. Ensimmäisen lakkauksen jälkeen ei värien sekoittumisvaaraa enää ole. Lakkaus kannattaa suorittaa 3-4 kertaa kovan ja kestävä pinnan saamiseksi.
- 11 Nokkalevy asennetaan paikoilleen. Mikäli käytetään porrasleyvää, ura sahataan nokkalenkin yläpuolelle. Pyöreää tai satulalevyä käytettäessä ura sahataan vaapun leukapuolelle. Sen jälkeen nokkalevy liimataan paikoilleen.
- 12 Viimeisessä vaiheessa vaapulle tehdään silmät kahden kokoisilla, pyöreäpäisillä puutikuilla sekä mustalla ja valkoisella maalilla. Vaapun lenkkeihin kerrostuneet lakat raksitaan pois ja kiinnitetään renkaat ja koukut. Nyt vaappu on koeuittoa ja virittämistä vaille valmis.

Suutarilan ya. 25.03.1998 Mio Sauru9B